

BRAGES TEMAÅR

2019

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
2019

KULTURELL ÅTERVINNING

FÖRENINGEN BRAGE I HELSINGFORS R.F.

Verksamhetsberättelse 2019

INLEDNING

Under 2019 fortsatte vi med temaåret "Kulturell återvinning". Både inom föreningens centralt administrerade verksamhet och i sektionernas arbete beaktades årets tema.

Vår folkdräktskonsult Maria Lindén har haft fullt upp under hela året, och syjuntan har en trogen liten skara som möts för att arbeta med dräkterna en gång i veckan. Mycket tid och arbete har gått till mönster och beskrivningar. Dräktkonsultens arbete är omfattande och unikt, och vi ser det som en stor rikedom.

Samarbetet med kulturföreningen Artemis på ön Leros i Grekland har utvecklats under året och omfattar nu flera sektioner inom Brage. Danslaget fick ett svarsbesök av dansare och spelmän i februari – Lerosborna ville gärna uppleva snö och is – och flera programkvällar och en lyckad föreställning på G18 ordnades. I september-oktober skiftet åkte spelmanslaget till Leros och spred glädje och finlandssvensk musik, samt upplevde den varma och vänliga grekiska kulturen.

Spelmanslaget har under 2019 återuppstått och fått många nya medlemmar och nytt liv tack vare Anders Backmans aktiva insats. Under medlemsfesten i slutet av november fick vi se fotografier och höra om spelmanslagets resa till Leros. Maten följde naturligtvis temat, och vi bjöds på härliga grekiska läckerheter och fick också lära oss några enkla grekiska danser.

Under året har vi glädjande nog haft tillräckligt med barn för att hålla igång en juniorgrupp för barn i åldern 5–8 år.

Idunkören har aktivt uppträtt på olika evenemang och ordnat egna konserter under året.

Projektet "Folkkultur för förskolegrupper" som syftar till att sprida kunskap om vår kultur och våra traditioner på olika konkreta sätt för barn genom dans, lek, sång, fiolspel, sagor och pyssel har fortsatt med ett flertal grupper och har befäst sin position som ett viktigt inslag i Brages verksamhet. Barnen är ivriga och intresserade, och vi är glada att flera kunniga kulturpersoner ställer upp inom projektet.

Lekkursen samlade igen ca 20 barn för lek och sång under några eftermiddagar kring jul- och trettondag på Brage. På avslutningsfesten i början av januari uppträdde som traditionen påbjuder Finlands lucia, lekkursbarnen och danslaget dansade Oxdansen. Festen avslutades som alltid med polonäs och ring lekar där alla fick delta.

Medlemsutfärden i början av juni ledde oss till Reitz hemmuseum i Tölö. Otaliga var de konstskatter vi fick se och höra om, och kvällen avslutades med trevlig samvaro på restaurang Elite. Medlemsutfärden är ett ypperligt tillfälle att träffas över sektionsgränserna, utbyta tankar och fundera på gemensamma projekt.

Bragehemmet har varit i aktiv användning av medlemmarna och inte minst pga att Handelsgillet renoverat sitt hus, och de olika avdelningarna därifrån har behövt ett ställe att samlas på och hålla övningar, möten och middagar.

Bragehemmet städas nuförtiden av Marilyn Esquerra som tidigare skötte om storstädningen under somrarna. Vi är tacksamma för hennes idoga arbete.

Annika Nyström
ordförande

ORGANISATION

Styrelsen

Föreningens styrelse sammanträdde 8 gånger, med följande sammansättning:

Annika Nyström, ordförande

Ann-Christine Sved, vice ordförande

Rut Nordlund-Spiby, sekreterare

Peter Ekström

Eija Mendelin

Annette Westerholm

Tove Ørsted

Revisorer

Revisor var Bengt Nyholm CGR (suppleant från E&Y) och verksamhetsgranskare var Marika Törnblom.

Föreningsmöten

Föreningens vårmöte hölls den 28.3.2019 och höstmöte den 21.11.2019.

Båda mötena hölls i Bragehemmet på Kaserngatan 28.

Personalen

Fast anställda:

Karin Pedersen verksamhetsledare

Maria Lindén dräktkonsult

Personal på arvodesbasis:

Instruktörer:

Folkdanslagen: Johnny Sved, Eivor Wallinvirta, Jenina Nyström, Emma Småros, Janina Sved

Folkdansspelmän: Timo Hukkanen, Anders Backman

Kammarkören Idun: Karin Pedersen

Folkkultur i förskolan: Heidi Palmu, Lotta Ahlbeck

Kommunikation: Emma Småros

Övriga:

Marilyn Esguerra (städning)

Centralkansli

Föreningens centralkansli verkade i sin egen lokal, Bragehemmet, vid Kaserngatan 28.

Representation

Under året har följande personer representerat föreningen:

Finlands Svenska Folkdansring r.f.

Gunnel Biskop (Skolningsutskottet, Verkställande utskottet, styrelsemedlem)

Henrika Ekman (Barn- & ungdomsutskottet)

Kenneth Mattila (Barn- & ungdomsutskottet)

Jarl Nyström (Verksamhetsgranskare)

Heidi Palmu (Barn- & ungdomsutskottet)

Emma Småros (Barn- & ungdomsutskottet)

Johnny Sved (Viceordförande, Verkställande utskottet)

Annette Westerholm Riksinstruktör (Skolningsutskottet, Verkställande utskottet, Musikutskottet)

Helsingfors folkdansdistrikt

Mia Ikonen (ordförande i styrelsen)

Nathalie Nyström (styrelsemedlem)

Pernilla Sved (styrelsemedlem)

Fölisöstiftelsens folkdanskommitté

Johnny Sved (Medlem)

Centralen för främjande av Folkmusik och Folkdans

Heidi Palmu (styrelsemedlem & Arbetsgruppen för nationella folkdansinstruktörsutbildningen)

Finlands svenska spelmansförbund

Anders Backman (styrelsemedlem)

Linnea Holmberg (styrelsemedlem)

Förbundet Nordlek

Henrika Ekman (ordförande för Barn- och ungdomsutskottet)

Annette Westerholm (Folkdans och kulturutskottet)

Linnea Holmberg (Folkmusikutskottet)

Johnny Sved (rådsmedlem)

CIOFF Youth Team Finland

Emma Enoksson

Emma Småros

Suomen käsityön museo / Suomen Kansallispuokuraati

Eija Mendelin

Delegationen för den svenska litteraturens främjande

Lars-Folke Landgrén

Finlands svenska sång- och musikförbund

Karin Pedersen (Musikutskottet, ordförande)

Finlands svenska körförbund

Karin Pedersen (Musikutskottet, ordförande)

Medlemmar och kursdeltagare

Medlemmar: 207

Kurs- och seminariedeltagare- och publikantal vid

tillställningar på Brage: ca 900

Medlemskap

Föreningen är medlem i följande sammanslutningar direkt eller via någon av sektionerna:

Delegationen för den svenska litteraturens främjande

Finlands Svenska Folkdansring /Helsingfors Folkdansdistrikt

Finlands Svenska Hembygdsförbund /Nylands Svenska Hembygds- och Museiförbund

Finlands Svenska Sång- och Musikförbund / Helsingfors sång- och musikförbund

Finlands Svenska Ungdomsförbund /Nylands Svenska Ungdomsförbund

Kansanmusiikin ja Kansantanssin Edistämiskeskus /Centralen för främjande av Folkmusik och Folkdans

Svenska Föreningen i Norra Lojo

Svenska Studieförbundet

Finlands svenska spelmansförbund (spelmanslagets spelmän är medlemmar)

EKONOMISK ÖVERSIKT

Den ordinarie och projektverksamheten

Föreningsverksamheten har i år, i sken av de ekonomiska siffrorna, varit något mindre än året innan då samarbetsprojekt med den grekiska föreningen Artemis var väldigt aktivt. Kostnaderna har därmed sjunkit med 22,9k€ medan intäkterna motsvarande minskat med 26,3k€.

För övrigt kan konstateras att på finansieringssidan har statsunderstödet för föreningen minskat något, medan övriga understöd ökat med 16,6k€, vilket är väldigt glädjande. Då föreningens ordinarie verksamhet korrigerats med medlemsavgifter och understöd, har resulterat för den egentliga verksamheten resulterat i ett underskott om 41,1k€ mot 49,5k€ året innan.

Bragehemmet

Kostnaderna för Bragehemmet har minskat något från förra årets 44,7k€ till 39,1k€ för i år.

Trots föreningens mera restriktiva hållning till uthyrningsverksamheten, har hyresintäkterna ökat till 41,7k€ mot förra periodens 36,2k€. Största skälet till detta är att Handelsgillet, vars hus är under sanering, utnyttjat Bragehemmet för många av sina regelbundna möten.

Kostnadssidan landar på 31,6k€ mot förra periodens 32,4k€. Avskrivningar på reparationer av Bragehemmet uppgår till 7,5k€ vilket är klart mindre än förra årets 12,3k€. Orsaken till detta är att övriga reparationer, förutom det nya golvet i festsalen som gjordes sommaren 2017, nu är i sin helhet avskrivna.

Placerade medel

Föreningens ekonomiutskott har i samråd med Aktias placeringsexperter förvaltat föreningens värdepappersportfölj. Då aktiernas värderingar fortsättningsvis har gått upp, har man valt att plocka hem försäljningsvinster (22,9k€ mot 12,4k€ året innan). På grund av det fortsatt låga ränteläget, har vi valt att placera försäljningsvinsterna i placeringsfonder (med tämligen låg risk) i ett läge då man svårigen kan förutspå hur företagets värderingar ser ut på kort sikt.

De placerade medlen har under räkenskapsperioden genererat ränte- och dividendintäkter om 17,8k€ mot föregående års 20,6k€. Balans mellan aktier, räntebärande papper och placeringsfonderna är idag 43%:22%:34% (förra året 48%:30%:22%) vilket innehåller något mera risk i form av större tyngd på placeringsfonder, än tidigare eftersträfvade 50%:30%:20%.

Vid årsskiftet var *marknadsvärdet* för föreningens värdepappersportfölj fördelat enligt följande: aktierna 264,8k€ jämfört med 266,0k€ vid föregående årsskifte, räntebärande papper och depositioner 125,7k€ (169,8k€) och placeringsfonderna 190,5k€ (123,7k€). I enlighet med bokföringslagen har portföljen skrivits ned med 1,3k€ jämfört med 14,1k€ ned föregående år. Dock sker en uppskrivning av värderingen av föreningens helägda aktiebolag Brages Ab med 51,6k€ då den tidigare beslutna emissionen inte blir av, utan det tillskjutna kapitalet läggs in på *Fond för investerat fritt eget kapital*.

Överskotten från placerade medel som i år uppgått till 17,0k€ (19,4k€) har under de senaste åren använts för att vid behov täcka ordinarie verksamhetens och/eller Bragehemmets underskott. I och med att portföljens nedskrivning i år varit betydligt mindre än försäljningsvinsterna, har överskott från placerade medel ograverat kunnat utnyttjas för dessa ändamål.

Underskottet från ordinarie verksamhet och Bragehemmet är på totalt 38,6k€ (58,5k€) mot vilket kunnat skrivas placerade medels resultat 38,6k€ (föregående period 17,7k€), resulterar i att föreningen under perioden gör ett lite överskott om 37,53k€ om man bortser från värdeökningen i Brages Ab (föregående period ett underskott om 40,8k€).

Målsättningen har varit och bör även i fortsättningen vara det, att försäljningsvinsterna skall ograverade gå till re-investeringar i värdepapper eller investeringar i Bragehemmet för att säkerställa föreningens framtida verksamhet. Den löpande bokföringen och löneberäkningen har handhåfts av Rantalainen Ab Sydväst med Marika Grönmark som huvudansvarig. Det ekonomiska helhetsansvaret har innehaft av ekonomiutskottet som bestått av Annika Nyström, Bo Söderholm, Jarl Nyström och Johnny Sved.

UTÖVANDE VERKSAMHET

Danslaget

Medlemmar och övningar

Antalet medlemmar:	97
Aktiva dansare:	36
Antalet övningar:	31

Aktiviteter:

- 4.1 Uppvisning på lekkursens avslutningsfest.
Pojkarna dansade Oxdansen och lekkursledarna Skinkompasse.
- 15–21.2 Besök av gruppen Artemis från Leros i Grekland
 - 15.2 Välkomstmiddag på Brage
 - 16.2 Middag på Brage
 - 17.2 Konsert tillsammans i G18
 - 18.2 Workshop med dansutläring på Brage
 - 19.2 Konsert tillsammans i Hollola
- 28.4 Danslaget uppträdde med Menuettrad och Hambotur i konserten *Folk i nutid* i Steinerskolan
- 28–30.6 Medlemmar av laget deltog i Dansfest i Jakobstad
- 16–21.7 Medlemmar av laget deltog i Ålek
- 17–21.7 Danskompassen deltog i Europeaden i Frankenberg i Tyskland
- 26.10 Menuettworkshop med Stefan Kuni och Spel- och danskväll på Brage med spelmän från Tyskland och Finland
- 28.10 Danslaget uppträdde på Hollo och Martta festivalens öppningskonsert på Lahtis teater.
- 12.12 Nordic Dance danskväll
- 14.12 Danslagets julfest
- 19.12 Miniorerna avslutade höstterminen med en liten uppvisning för familj och vänner
- 19.12 Emma Småros, Jenina Nyström och Anders Backman ledde ringlekar vid Toppans föräldraförenings julfest.

Arbetsutskott

Johnny Sved (ordförande)
 Mia Ikonen (vice ordförande)
 Nathalie Nyström (sekreterare)
 Jens Nyström (kassör)
 Emma Småros (medieansvarig)
 Eivor Wallinvirta (extra medlem)
 Bo Söderholm (extra medlem)

Instruktörer:

Johnny Sved (seniorinstruktör, årsprogrammet)
 Eivor Wallinvirta
 (seniorinstruktör, menuetter)
 Jenina Nyström & Janina Sved
 (miniorer)

Spelmän:

Timo Hukkanen, seniorlaget
 Anders Backman, seniorlaget

Artemis dansgruppen från Leros och Brages danslag efter konserten i G18 17.2

Spelmanslaget

Medlemmar och övningar

Antalet medlemmar: 11

Antalet övningar: 9

25.9 Konserten *Från Svenskfinland med Agape* inför spelmanslagets resa till Leros i Grekland. På programmet en blandning av de mest älskade låtarna inom finlandssvensk folkmusik samt några av ensemblens mindre kända favoriter! I publiken fanns ca 30 personer.

28.9–4.10 Spelmanslaget besökte föreningen Artemis på ön Leros i Grekland. Med på resan fanns 9 spelmän och 7 turister (familjemedlemmar).

29.9 Övning och konsert på teatern i staden Lakki

30.9 Heldagsbåtresa till närliggande öar, buskspel på båten

1.10 Musik med grekiska spelmän i en villa i Agia Marina

2.10 Spelning för Christine Schildt och gäster i Villa Kolkis

3.10 Spelning på en taverna i Agia Marina

Artemis gjorde sitt yttersta för att dela med sig av sin unika kultur, och samtidigt kunde vi bjuda dem på sväng och melodier från Svenskfinland genom våra uppträdanden. Resan gav en möjlighet till både konsertupplevelser och friare musikaliskt umgänge med diverse spontana jam.

29.11 Spelmanslaget spelade på Brages medlemsfest och berättade om Greklandsresan

Brages spelmanslag har blivit aktivt igen efter några års paus. Den grekiska folkkulturföreningen Artemis på ön Leros i Grekland inbjöd spelmanslaget på besök i oktober 2019. Inför besöket på Leros samlades spelmännen som en projektgrupp bestående av skickliga amatör- och professionella musiker. Efter besöket fortsatte gruppen som Brages spelmanslag och övar tillsammans inför olika evenemang där gruppen uppträder. Spelmanslagets huvudsakliga motto är att uppföra finlandssvensk folkmusik.

Konstnärlig ledare

Lotta Ahlbeck

Kontaktperson

Peter Ekström

Brages spelmanslag inför resan till Leros

Kammarkören Idun

Medlemmar och övningar

Antalet medlemmar: 22

Antalet övningar: 41 ordinarie + veckoslutskörläger

Konserter och uppträdanden:

- 7.1 Årets övningar inleddes
- 5.2 Kören sjöng på Blomsterfondens servicehem i Kottby
- 21.5 Iduns vårkonsert "In the Arms of spring" på Brage.
I konserten medverkade Martina Brunell på accordeon
- 3.6 Idun sjöng på HSMF:s allsångskonsert på Roddstadion
- 7.9 Kören medverkade i konserten *Sång på vägen* i Sibbo kyrka, Sibbo församlings
avskedskonsert för kyrkoherde *Helene Liljeström*, som är en av Iduns sopraner.
I publiken fanns ca 300 personer.
- 26–27.10 En stor del av kören deltog i Finlands svenska körförbunds workshop i Tammerfors.
På programmet sakrala körsatser från olika tidsperioder. Veckoslutet avslutades med att
deltagarna framförde programmet i en musikgudstjänst i Viinikka kyrka.
- 3.11 Idun medverkade i en Choral Evensong i Johanneskyrkan tillsammans Tomas vokalensemble
och S:t Jakobskören. Körerna sjöng både tillsammans och var för sig musik av Bob Chilcott.
Körerna leddes av Dag-Ulrik Almqvist och Karin Pedersen.
- 8.12 Kören medverkade i Dansk julgudstjänst i Gamla kyrkan
- 9.12 Kören medverkade i Helsingfors sång- och musikförbunds julglögg--tillställning på G18
- 18.12 Kören gav en julkonsert i Villa Breda i Grankulla

Körens arbetsutskott:

Ingrid Rönnow (ordförande)

Jukka Laaksonen (kassör)

Carl-Eric Schalin (sekreterare)

övriga medlemmar:

Ulla Waris

Stefan Djupsjöbacka

Karin Pedersen (dirigent)

Sociala medier

Iduns Facebooksida: 99 följare

Kammarkören Idun vid Evensong i Johanneskyrkan 3.11

FORSKNINGS- OCH INFORMATIONSVERKSAMHET

Folklivssektionen

Brages sektion för Folklivsforskning bildar ett nätverk mellan etnologer, folklorister, historiker och andra kulturintresserade i Svenskfinland. Sektionen har 40 medlemmar.

Arbetet med on-line tidskriften *Laboratorium* hör till sektionens löpande arbete. Redaktionen publicerade två nummer under året. *Laboratorium 1/2019* innehöll artiklar som behandlade dialoger och olika slag av samtal, så som en artikel om Väderprat av Lena Marander-Eklund, en analys av en museikonflikt av Bo Lönnqvist och en artikel om minnesföremål av Teemu Korpilahti. *Laboratorium 2/2019* var ett temanummer om att göra för egen hand både vad gäller att odla sin egen mat och att skapa nya föremål av gamla ägodelar. Artikelbidrag fanns bland annat av doktoranderna Ann-Helen Sund och Andreas Backa.

Laboratoriums redaktionsråd:

Sarah Hagström
Kajsa Rytikoski
Hanna Strandberg
Tove Ørsted
Susanne Österlund-Pötzsch.

Redaktionen sammanträffade för arbetsmöten 3 gånger och hade därtill ett flertal email-möten under året.

Föreläsning

15.2

Simon Poole (Chester University):

Tradition and Innovation: Using Art and Folk Culture in Research and Teaching (Tradition och innovation: att använda konst och folkkultur i forskning och undervisning)

Simon Poole som är pedagog, folklorist och musiker diskuterade bland annat fruktbara sätt att använda konst och folkkultur i forskning och undervisning – och varför kreativa metoder är så användbara inom pedagogiken.

Föreläsningskvällen var ett samarbete med folkmusiknätverket Lirarna.

Laboratorium för folk och kultur
på WordPress: 60 följare och 55 likes

Den engelske folkloristen Simon Poole föreläste på Brage 15.2

Drätkonsulten/Dräktsektionen

Till arbetsområden hör

Museum

Arkiv

Modelldräkter

Kunskapsbank

Tyngdpunkten i arbetet har år 2019 varit arbetet med mönster och beskrivningar till dräkterna, flera dräkter har kunnat kompletteras med historiskt korrekta mönster. Dräktbyrån har samarbetat med olika aktörer i Svenskfinland och på Åland. Nu har vi koncentrerat oss på Österbotten, men även Åboland och Nylands mönster har kompletterats. Också modelldräkterna har kompletterats i viss mån men det arbetet fortsätter. Det pågående graderingsarbetet innebär att det blir lättare för folkdräktsanvändare att få lätt tillgänglig material om tillverkning av folkdräkter.

Informationsverksamheten har varit mycket omfattande under året och har nått barn och unga, studerande och forskare inom branschen, folkdräktsanvändare och andra över en bred skala både inom landet, i Norden och i hela Europa samt Nordamerika.

DRÄKTMUSEET

Föreningen Brage upprätthåller sedan 1921 ett dräktmuseum av allmogeplogg från svenskbygderna, i huvudsak från tiden ca 1750–1850. Föremålen insamlades av fil.mag. Yngvar Heikel (1889–1956) under forskningsresorna då han tecknade upp dräkt- och danstraditioner efter sagesmän födda på 1840- och 1850-talen. Omfattningen var från början ca 300 klädesplagg, idag 410 nummer. Det är denna s.k. A-serie som nu katalogiserats. Dräktarbetet inom Brage hade börjat redan 1907, då folkdansarna behövde uppvisningsdräkter.

Museet besöks årligen av många grupper. Återkommande studiegrupper har varit: yrkes- och yrkeshögskolor i Svenskfinland, folkdräktskurser i södra Finland, medborgar- och arbetarinstitut, forskare och olika föreningar.

Samlingen är tillgänglig för alla och är uppbyggt med mappar för varje finlandssvensk kommun (som fanns på 1920-talet). Ortens mapp innehåller beslut om folkdräkternas utseende, beskrivning av folkdräkterna, originalritningar, korrespondensen och annan information. Arkivet har uppdaterats under åren 2008–2010 och har under året kompletterats med tidningsurklipp, brev och ritningar så att allt material är lätt tillgängligt för konsulten, forskare och övriga intresserade.

MODELLDRÄKTER OCH GRADERING

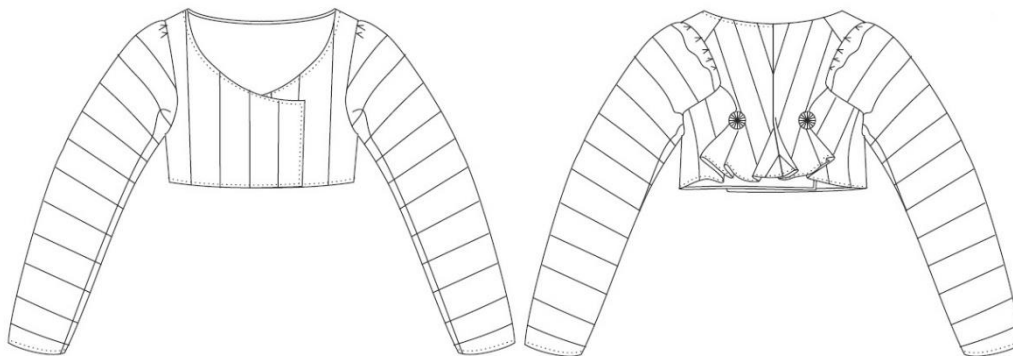
Modelldräkterna till våra folkdräkter är sydda i början av 1900-talet och en del före andra världskriget. De är sydda med den tidens kunskap och material och är i stort behov av vård.

Dräkterna utgör en kunskapsbank vad angår material, mönster, snitt och sömnadstekniker.

Förnyandet och kompletteringen av modelldräkterna görs i samband med mönstergraderingen.

I år har *Lappträsk damdräkt* uppdaterats med ett nytt förkläde, *Vörå, Malax och Petalax damdräkter* kompletterats med tröjor, Tusby herrdräkten har fått en ny skjorta.

Graderingen av folkdräkters mönster har fortsatt så att vi får historiskt rätta mönster till alla folkdräktsdelar. En stor del av alla mönster är nu graderade men fortfarande saknas det speciellt tröjmönster. Under år 2019 har dräktsektionen arbetat flitigt med många graderingsprojekt. Många damtröjor för Österbotten graderats, likaså damtröjor för Åboland samt Nyland. Graderingsarbetet för de östnyländska dräkterna, speciellt herrdräkternas västar har påbörjats.

Tenala damtröja

KUNSKAPSBANK

Brage står för all kunskap om de finlandssvenska folkdräkterna. Drätkonsulten arrangerar specialutställningar, föreläsningar, skolningar, deltar med rådgivning och information vid många olika tillställningar i hela landet. Brages drätkonsult har ett tätt nordiskt samarbete och samarbetar med det finskspråkiga dräktarbetet och Finska Folkdräktscentret i Jyväskylä.

Genom att medverka med rådgivning vid mässor, stämmor, festivaler mm och genom att ordna kurser och utställningar når information om folkdräkter och dess bakgrund olika målgrupper. Privatpersonerna likväl som forskare och studiegrupper är välkomna att ta kontakt med folkdrätkonsulten via e-post eller telefon eller besöka dräktbyrån för att få information om specifika dräkter, bakgrundsinformation, sömnadsråd samt information om användning av folkdräkt.

Via samarbete med utbildningsinstitutioner ökas kännedomen om finlandssvenska folkdräkter bland lärare och elever. Samarbetet med konserveringen av museiplagg har fortsatt med yrkeshögskolan Metropolias konserveringslinje.

DET IMMATERIELLA KULTURARVET

Brages drätkonsult har deltagit i Hantverksringens seminarier och möten under året. Hantverksringen är ett samarbetsorgan för olika hantverksaktörer i Finland och fungerar främst som ett bollplank och inspirationsorgan för deltagarna. Brages samarbete med Suomen Käsityön museo har lett till att tillverkningen av folkdräkt nu är på den nationella UNESCO listan över det immateriella kulturarvet.

HISTORISKT RÄTTA MATERIAL

Arbetet innebär att hålla kontakt till leverantörer och kontrollera till exempel färg-, tyg- och garnkvaliteter. Arbete med färgkartor av siden- och brodergarn så att de motsvara tidigare färger.

INFOTLLFÄLLEN

Utställningar

Brages dräktbyrå har ordnat följande separata utställningar under året.

8–13.7 **Kaustby Folkmusikfestival.** Utställning som presenterade finlandssvenska folkdräkter, Lappträsk herr- och damdräkt samt Savolaks-hvitan. Dessutom bandvävning och tyllbroderi.

Rådgivning och information

- 4.1 Lekkursens avslutningsfest då barnen uppträdde i dräkter från Dräktbyrån som justerade och syddes om så alla barn fick en passande dräkt.
- 11–12.1 Folklandia kryssning, information och rådgivning
- 16.1–6.3. Folkkultur i förskolan. Förskolegrupper besökte Brage och fick pyssla folkdräktsklädda

pappersdockor och samtidigt berättade dräktkonsulten om folkdräkterna, dess historia och material.

- 23.1 Samarbetsmöte med folkdräktskonsult Taina Kangas och Suomen Perinnetekstiilit
- 1.2 Föredrag, Stickning i folkdräkterna-seminarium i Jyväskylä
- 5.2 Grupp från Lovisa medborgarinstitut på besök
- 11.2 Besök av studerande från yrkesinstitutet Omnia.
- 11.2 Immateriellt kulturarv, Hantverksskollingens möte diskussion kring hantverksskolling i Finland
- 16.2 Presentation av dräktbyrå för gäster från Föreningen Artemis på ön Leros i Grekland
- 19.3 Besök från Omnia
- 29–30.3 Folkdräktsskolling i Jyväskylä, tema förkläden och herrdräkter
- 25.5 Vernissage i Jyväskylä, Mari Varonens utställning Himoitut helmet där flera finlandssvenska dräkter finns med.
- 28.5 Elävä perintö, Käsityörinki Nostetta käsityöhön -verkstad i Museiverkets vagnskjul
- 29.5 Möte med folkdräktsföreningen Raita rys ordförande Laura Hannula
- 5.6 Mönstergraderingsgruppens möte i Vasa, Ina Nordberg och Eija Mendelin
- 18.6 Kansallispuku raatis möte i Jyväskylä
- 27.6 Träff med representant från Swedish Finn Historical Society
- 28–30.6 Dansfest i Jakobstad, rådgivning
- 8–13.7. Kaustby folkmusikfestival, information, utställning och rådgivning.
- 4.8 Folkdräktsvädning i Esplanadparken

Information om folkdräkter vid Kaustby festivalen

Folkdräktsvädning i Esplanadparken 4.8

- 5.8 Folkdräktsvädning i Lovisa, i samarbete med Lovisa stadsmuseum
- 23–24.8 Folkdräktsskolling i Jyväskylä, berättade om Brage för en ny grupp studerande, tema västfinska blusar och skjortor
- 3.9 Kädentaitomartat på besök 15 st.
- 5–6.9 Folkdräktsskolling i Jyväskylä, föreläsning om Brages styckemössor, tema huvudbonader
- 9.9. Grupp från Työväenopistos folkdräktskurs på besök, 15 st.
- 14.9 Föreläsning, försäljning och information i Mariehamn i samarbetet med Medis, tema de åländska dräkterna, 12 personer i publiken. Dräktkonsulten besökte också Ålands kulturmuseum.
- 27.9 Möte om folkdräktssmycken i Kalevalaisten naisten utrymme. Seminarium om smycken på Nationalmuseet.
- 5.10 Folkdräktens festdag i Jyväskylä, försäljning och information
- 15.10 Nordiskt dräktseminarium, mellanmöte i Reykjavik, tema Dekorationer
- 31.10–1.11 Nordiskt seminarium på Hanaholmen, Immateriellt kulturarv

- 15-17.11 Handarbetsmässan i Tammerfors, info på Idealava och på Raitas avdelning
- 19.11 Presentation av folkdräkter, verkstad i Forsby skola, Koskenkylän koulu, Lovisa
- 21.11 Dräktsektionsmöte. Diskuterades bl.a. styckomössor och Nordiskt dräktseminarium.
- 25.11 Käsityörinki, möte i Jyväskylä
- 9.12 Palaver med Taito-tidningen om sexdelad artikelserie 2020

Utbildning

Pågående flerårig kurs ordnas i samarbete med Suomen käsityön museo/ Kansallispuukeskus. Målgruppen är textillärare och hantverkare. Den tvåspråkiga skolningen har pågått i 4 år och man går genom folkdräkternas historiska bakgrund och sömnaden av olika dräktdelar. 2019 har herrdräkter samt karelska huvudbonader behandlats. En ny grupp på 21 studerande påbörjade sina studier hösten 2019 och kommer att ha 10 skolningstillfällen under två år.

Studiebesök och praktikanter

Under året har artesanstuderande från yrkesskolan Omnia besökt Brage och dräktbyrån och en studerande praktiserat 6 månader. Tre elever från yrkeshögskolan Arcada gjorde ett videoprojekt om arbetet på dräktbyrån. Filmen kommer att finnas på YouTube. Återkommande grupper från arbetar- och medborgarinstitut i hela landet.

Brages lekkurs, med över 100-åriga traditioner, är en återkommande barnkurs runt jultiden. Vid avslutningen fick alla barnen klä sig i Brages barndräkter och dansa tillsammans med Finlands Lucia. Barnen fick lära sig om folkdräkter och övrig folkkultur.

Folkkultur i förskolor

Förskolor bjöds in till Brage i januari–mars till ett paket med folkkultur (dans, musik, lekar, dräkter, pyssel, sagor). Barnen fick bekanta sig med finlandssvensk folkkultur i olika former. Grupperna besökte Brage sammanlagt tre gånger. De fick göra en klippdocka med folkdräkten gjort av riktiga material, och fick klä på sig en folkdräkt. Till slut ordnades en gemensam barnfest för alla barn och ledare. Cirka 110 barn från 7 förskolor deltog.

Projektet dokumenterades av två studerande som utförde ett tillämpande projekt i etnologi vid Helsingfors universitet, en rapport över arbetet gjordes.

Utlåning av folkdräkter och syjunta

Brages dräktbyrå har lånat ut dräkter för olika evenemang under året.

Till exempel åt barn och unga, åt körer, åt folkdansare som representerar olika orter eller Finland i olika sammanhang. Dräkterna har kontrollerats och gjorts i skick för att säkerställa att de presenteras på bästa möjliga vis.

Arbetet med att inventera och korrigera Brages samling av lånedräkter påbörjades år 2018 och har fortsatt flitigt under år 2019. Brages syjunta har samlats under tisdagskvällar på våren och torsdagskvällar på hösten på dräktbyrån. Ca fem frivilliga har aktivt deltagit i syjuntan och arbetar med att få lånedräkterna uppdaterade till nutidsmått, komplettera med delar som saknas, tvättat och reparerat delar. Syjuntan har sammankommit 20 gånger under våren och 15 gånger under hösten.

Brages dräktsektion

Dräktsektionens uppgift är att ge stöd åt dräktkonsulten om fackfrågor inom textilområdet.

Medlemmarna är 10–12 sakkunniga/specialister från hela Svenskfinland.

År 2019 har hela dräktsektionen sammankommit 2 gånger och arbetsgrupperna vid flera tillfällen.

Dräktsektionen bestod 2019 av Gunilla Vuori (Esbo), Pia Nybom (Helsingfors), Maria Ekqvist (Åbo), Kaja Grönlund (Raseborg), Ina Nordberg (Vasa), Helena Sandström-Snickars (Vasa), Eija Mendelin (Borgå), Seija Johnson (Karleby), Tea Ojala (Ålands representant).

Dräktsektionen har tillsatt två utskott inom sig:

Arbetsutskottet för **Historiska mönster och gradering av dem**

Arbetsutskottet för **Brages museum**.

Dräktsektionens medlemmar har hjälpt till med olika evenemang.

Samarbetsorganisationer

Espoon seudun koulutusyhtymä Omnia

Finlands Nationalmuseum

Föreningen Brage i Vasa

Helsingfors arbetarinstitut

Kansallispukekkeskus

Kalevalaiset naiset

Marthorna på Åland

Metropolia yrkeshögskola/ linjen för konservering

Museovirasto

Medis på Åland

Sagalunds museum, Kimito

Suomen kansallispuvun ystävät

Suomen kansallispukekkeskus

Suomen käsityön museo

Swedish Finn Historical Society, Seattle, WA

Vasa landskapsmuseum

Vörå Myrbergsbyns museum

Yrkeshögskolan Arcada

Åbo landskapsmuseum

Ålands kulturmuseum

Österbottens museum

Marthaförbundet

Nordiskt samarbete

Brage samarbetar med övriga nordiska folkdräktsorganisationer och deltar i de nordiska dräktseminarier som ordnas vart tredje år i ett av de nordiska länderna. Mellan seminarierna ordnas också mellanmöten. 2018 ordnades ett seminarium i Danmark med ca 60 deltagare från de nordiska länderna. Temat för seminariet var stickning i de nordiska folk- och bygdedräkterna. Ett uppföljningsseminarium ordnades 1.2 i Jyväskylä för att förmedla informationen från seminariet vidare till det finländska fältet. 15.10 ordnades ett mellanmöte i Reykjavik, Island, då kommande seminarium år 2021 planerades.

Internetsidor och Sociala medier

Dräktbyråns internetsidor innehåller information om de finlandssvenska folkdräkterna. Sidorna uppdateras löpande, speciellt efterfrågas finsk- och engelskspråkiga texter till folkdräktsbeskrivningarna, det arbetet har påbörjats. Webbplatsen besöks flitigt. Kontakt via sidorna är många både från Finland och från utlandet. Brage Drätkonsult är aktiv på Facebook och finns även på Instagram öppet för vem som helst att följa verksamheten.

Drätkonsultens Facebooksida:	225 vänner
Drätkonsultens Instagramkonto:	202 följare
Facebookgruppen Kansallispuke-Folkdräkt	ca 9000 följare

Tidningar/media

Perinteiset villasukat 2, Suurmiesten, -naisten ja kansalaisten sukkia.

Anna-Karoliina Tetris bok med mönster inspirerade av Brages dräktmuseums samlingar ingår.

Övrigt

Maria Lindén har under september-november 2019 varit studieledig på deltid för etnologistudier vid Helsingfors universitet och har vikarierats av Eija Mendelin på Dräktbyrå. Eija Mendelin har även utfört inventering av museisamlingar och handlett i arbetet med modelldräkterna.

Drätkonsulten arbetar tvåspråkigt, vilken är en stor fördel. Förfrågningar och besök förekommer lika mycket på båda inhemska språken. Samt även en del på andra språk, såsom engelska och tyska.

Förtroendeuppdrag

F.d. folkdräktskonsult Eija Mendelin är medlem i Kansallispukeuraati, Suomen kansallispukekkeskus.

KURS- OCH SEMINARIEVERKSAMHET

Kurser, seminarier, utställningar och konserter

Barnaktiviteter

Lekkurs

- 27.12.2018 I årets kurs deltog 23 barn i åldern 4–8 år.
- 4.1.2019 Lekledare var Kenneth Mattila, Emma Småros, Jenina Nyström, Nathalie Nyström och Cecilia Sved. Anders Backman var spelman.
- Vid avslutningen besökte Finlands Lucia med tärnor festen. Dessutom uppträdande av lekkursbarnen, herrar från danslaget och lekledarna.
- 13.1 En del av lekkurs-barnen uppträdde på ”Tjugondag Knut allsångskonserteren” på Brage. Konserten arrangerades av Helsingfors sång- och musikförbund.

Miniordansare

Under vår- och höstterminen ordnades danskurser för barn i åldern 5–8 år.

- 17.1–11.4 vårens övningar
26.9-19.12 höstens övningar

Folkkultur för förskolor

Förskolegrupper från Helsingfors bjöds igen in till Brage för att prova på folkkultur i olika former.

Barnen fick prova på dans, lek, sång och fiolspel. De gjorde en egen pappersdocka med folkdräkt på och fick höra en folksaga. Dessutom fick de klä på sig delar av en folkdräkt och dansa i den.

Varje grupp besökte Brage två gånger under samma vecka. (2 x 120 minuter)

Till slut kom alla grupperna till en gemensam avslutning, där de fick repetera danserna och sångerna och höra ledarna uppträda för dom.

Ledare: Heidi Palmu (dans, sång och lek), Lotta Ahlbeck och Anders Backman (musik, fiol, sagor), Maria Lindén, Eija Mendelin (pyssel och dräkter), Karin Pedersen

- 16 & 17.1 Besök av Cygnaeus fyrkanterna (20 barn)
23 & 24.1 Besök av Cygnaeus triangelarna (20 barn)
30.1 & 31.2 Besök av Cygnaeus cirklarna och Toppan (24 barn)
6 & 7.2 Besök av Minerva (15 barn)
27 & 28.2 Besök av Kronohagen och Steiner (Näckrosorna) (25 barn)
- 6.3 Avslutning med nästan alla grupper som har besökt Brage. På plats fanns ca 70 barn. Repetition av danser, lekar, sånger mm. Barnen fick höra ännu en saga av Topelius och spelmännen underhöll. Till slut saft och kex åt alla. Alla barnen fick klä på sig en del av en folkdräkt

Lotta Ahlbeck lär ut fiolspel

Maria Lindén skickade en enkät till alla ledarna med frågor om besöken efteråt. Enkäten resulterade i ett studieprojekt inom studier vid Helsingfors universitet i ämnet ”Soveltava kulttuurianalyysi”. Rapporten beskriver och dokumenterar projektet i sin nuvarande form och på basen av enkäten till de deltagande förskolors ledare projektets utvecklingsmöjligheter. Rapporten konstaterar att projektet i sin nuvarande form är mycket lyckat och uppfyller många av de målen om kulturell mångfald inom småbarnspedagogiken.

Workshops

Workshop för juniorledare

- 1.3 Heidi Palmu höll en workshop för några av de juniorledare som fungerar som ledare för Brages barngrupper eller lekkursen.

Fullt med folk - Folkmusik för barn och unga

- 9–10.3 Workshop för barn och unga med ett par års spelerfarenhet på fiol, cello och dragspel
Lärare: Samuli Sandberg & Aino Eerola (fiol), Carolina Bjon (cello) och Emma Viljanen (dragspel). 20 barn deltog i workshopen. Publik till konserten ca 45.
- 27–28.9 Folkmusik workshop för barn och unga.
Ledare: Inka Eerola, Carolina Bjon, Emma Viljama, Samuli Sandberg
I kursen deltog 20 barn och unga. Kursen slutade med en kaffekonsert för familj och vänner

Workshopdeltagarna övade tre timmar fredag och två och en halv timme lördag.
Workshopen arrangerades i samarbete med Folkmusiknätverket Lirarna/ MWI.

Workshopen började med uppvärmning

Folksångskurs

- 29–30.3 **Trallar, trudeluttar och sånger för livet -
Kurs i finlandssvenska folksång**
Lärare: Marianne Maans och Juulia Salonen
13 deltog i workshopen.
Workshopen arrangerades i samarbete med Folkmusiknätverket Lirarna

Marianne Maans och Juulia Salonen

ÖVRIGT

Medlemsarrangemang

Medlemsfest på Brage.

- 29.11 I medlemsfesten *Grekisk afton* deltog 50 medlemmar.
På programmet musik av spelmanslaget som också berättade om och visade bilder från sin resa till Leros i september. Meri Sofia Lakopoulus lärde ut grekiska danser åt alla.
Menyn bestod av en grekisk buffet.

Medlemsutfärd

- 5.6 Ca 20 medlemmar deltog i besöket på Reitz hemmuseums konstsamlingar och efterföljande mat på rest. Elite.
- 12.10 Utfärd till Åbo med besök på Sibeliusmuseet utställning om Otto Andersson och till arkivet Cultura, som är ett gemensamt arkiv för etnologiska samlingarna, folkloristiska samlingarna och Svensk-Finlands Textilarkiv. På Sibeliusmuseet guidade intendent Inger Jakobsson-Wärn och på Cultura Lotta Wessberg och Bettina Westerholm.
I utfärden deltog 10 personer.

*Brage hade lånat ut två tavlor till utställningen i Sibeliusmuseet om Otto Andersson.
Tavlan till vänster är målad av Edvin Lydén och tavlan till höger av Axel Haartman.*

Webbsidor + Sociala medier

Föreningen webbsidor www.brage.fi finns på Webbhusets portal.

Föreningens Facebookkonto: 485 följare

Föreningens Instagramkonto: 223 följare